

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformseiere / operatører
- Hov Hovedorganisasjoner
- H.i. Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 14-2016

Dato: 17.10.2016

Saksnr.: 2014/23224-34/JKS

Opphever:

Referanse til: Regler for passasjer- og lasteskip mv.

Rundskrivet innføres i egen tabell i regelverkssamlingen og oppbevares til neste regelverkssamling.

Endring i forskrift om redningsredskaper på skip og forskrift om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endring av følgende forskrifter:

- forskrift 1. juli 2014 nr. 1019 om redningsredskaper på skip (redningsforskriften), og
- forskrift 22. desember 2014 nr. 1893 om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger (sertifikatforskriften).

Endringene innebærer blant annet endringer i krav til redningsredskaper på lasteskip og passasjerskip. Endringsforskriften trer i kraft 17. oktober 2016. Se merknadene til den enkelte bestemmelsene for mer informasjon om overgangsreglene.

Høring

Endringsforslagene var på offentlig høring fra 12. april til 11. juli 2016. Det kom inn totalt 13 høringssvar fra 13 ulike høringsinstanser. 9 hadde ingen videre merknader. En av instansene ba om utvidet høringsfrist, og fikk innvilget dette. Innkomne merknader framgår av tabellen som er tatt inn som vedlegg til rundskrivet her.

Bakgrunnen for endringene

Forskrift 19. desember 2014 nr. 1853 om bygging og tilsyn av mindre lasteskip, dvs. lasteskip med største lengde 8 meter eller mer, men med lengde (L) under 24 meter, i det følgende omtalt som forskrift 2014/1853, trådte i kraft 1. januar 2015.

Tilsynet med lasteskip med største lengde under 15 meter etter 1. januar 2015 har vist at kravene om redningsredskaper kan gjøres mer hensiktsmessige for slike skip. Forskriftsendringene gjelder blant annet krav om føring av redningsredskaper og standarder som gjelder for utforming og testing av redningsflåter.

Endringene innebærer også krav om dødmannsknapp og ombordstigningsstige for skip med enmannsbesetning. Denne delen av forslaget vil få virkning fra 1. januar 2017, slik at rederiene får en periode til å omstille seg.

Merknader til bestemmelsene

Endring i redningsforskriften

Til § 1

Paragraf 1 bokstav d endres slik at virkeområdebestemmelsene mer presist angir lektere som omfattes av redningsforskriften. Endringen innebærer ingen reell endring av gjeldende rett, men er fastsatt for å redusere tolkningstvil med hensyn til hvilke lektere som omfattes av redningsforskriften.

Til § 5

I § 5 første ledd er det gjort redaksjonelle endringer for å redusere tolkningstvil.

Kravet i § 5 første ledd ny bokstav f, er en videreføring et krav i nå opphevet forskrift 11. oktober 2004 nr. 1341 om redningsredskaper på passasjerskip § 8 bokstav g. Kravet om et toveis, bærbart VHF-radiotelefonapparat gjelder for skip sertifisert for 12 eller færre passasjerer.

Til ny § 5a

Redningsforskriften gjelder også for lasteskip med største lengde under 8 meter. Ny § 5a inneholder krav som er bedre tilpasset slike lasteskip.

Redningsredskapene som framgår av § 5a omfattes av de harmoniserte krav om ytelse- og teststandarder i forskrift 20. august 2016 nr.1042 om skipsutstyr (skipsutstyrforskriften).

Til § 6

§6 første ledd er endret for å redusere tolkningstvil sammenlignet med den tidligere ordlyden.

I tabellen i § 6 er det tatt inn en henvisning til § 8 femte ledd som åpner for at lasteskip kan føre én redningsflåte, når denne kan settes ut på hver side av skipet. Tabellen er også endret når det gjelder krav om føring av livbøyer for lasteskip med største lengde under 15 meter som en konsekvens av kravene i § 11 andre ledd som omtales nedenfor.

Slik forskriften var før denne endringsforskriften hadde lasteskip i utenriksfart med bruttotonnasje fra 100 opp til 300 med lengde (L) under 30 meter krav om å føre MOB-båt. Kravet til MOB-båt for tilsvarende lasteskip i innenriksfart ble opphevet med virkning fra 1. januar 2009.

Vi mener at kravet om MOB-båt for mindre lasteskip i utenriksfart ikke har bidratt til økt sikkerhet. Rederier som har søkt om dispensasjon fra MOB-båt kravet har også fått innvilget unntak. Det er derfor ikke lenger krav om MOB-båt på lasteskip i utenriksfart med bruttotonnasje fra 100 opp til 300 med lengde (L) under 30 meter.

Det går nå fram av tabellen at lasteskip med største lengde over 15 meter og bruttotonnasje under 100, og lasteskip med bruttotonnasje fra og med 100 opp til 500, skal ha fire prosjektiler med fire liner, jf. LSA-koden punkt 7.1. For lasteskip med største lengde under 15 meter er kravet to prosjektiler med to liner. Dette har sin bakgrunn i krav i den tidligere forskrift 15. september nr. 700 om redningsmidler m.m. § 17 (2) som lød: «For ikke-konvensjonsskip gjelder følgende: Passasjerskip med en bruttotonnasje på 300 og derover og lasteskip med en bruttotonnasje på 50 og derover skal være utstyrt med et linekastende apparat som tilfredsstillende kravene i regel III/49. Det behøver ikke være mer enn 2 liner og 2 prosjektiler om bord.».

Linekastende apparat skal være typegodkjent. Dersom linekastende apparat selges separat, vil sertifikatet gjerne vise til at SOLAS forutsetter at man kjøper et sett med apparater på fire i tråd med LSA-koden. Med tilpasningen for de minste skipene er det tilstrekkelig med to slike

typegodkjente apparater. Dette er også årsaken til at vi ikke henviser til SOLAS III/19 når det gjelder de minste lasteskipene.

Til § 7

I § 7 første ledd er det gjort redaksjonelle for å redusere tolkningstvil.

Tabellen i § 7 er endret for å klargjøre føringskrav om termisk redningsvest/termisk drakt kombinert med redningsvest for barn. Kravet følger av SOLAS regel III/7.2.1.3. Etter gjeldende rett er det kun alternativet med 0,1 av ombordværende passasjerer som er fastsatt. Det går nå klart fram at det skal finnes en barnetilpasset redningsvest for hvert barn som er om bord.

Endringen som gjelder linekastende apparat i tabellen i § 7, synliggjør kravet som følger av LSA-koden punkt 7.1 som krever muligheten til å avfyre fire prosjektiler med fire liner.

Til § 8

Det framgår nå av § 8 tredje ledd at kravene i SOLAS regel III/21 gjelder for passasjerskip i utenriksfart uansett byggeår. Endringen speiler Sjøfartsdirektoratets praksis og hvordan bestemmelsen har blitt tolket. Sammenlignet med eldre SOLAS-versjoner, legger Sjøfartsdirektoratet til grunn at det blir både enklere og mindre byrdefullt for næringen å forholde seg til SOLAS 1974 regel III/21. Siste punktum i § 8 tredje ledd slettes, da setningen etter endringene nevnt ovenfor er overflødig.

Endringene i § 8 sjuende ledd gir lasteskip med største lengde mellom 8 og 15 meter et alternativ til rattmerket redningsflåte på nærmere angitte vilkår. Tilsvarende regulering gjelder for fiske- og fangstfartøy med lengde under 15 meter (se forskrift 22. november 2014 nr. 1404 om fiske og fangstfartøy under 15 meter § 38 andre ledd). Flåter som er produsert etter ISO-standard 9650-1 retter seg hovedsakelig mot fritidsfartøymarkedet. ISO-standarden tar utgangspunkt i at en person veier 75 kg, jf. punkt 3.1. LSA-koden (MSC.48(66)) har som utgangspunkt at hver person på et lasteskip veier 82,5 kg, jf. punkt 4.2.2.1. (endret med virkning fra 1. januar 2012 gjennom resolusjon MSC.293(87)). For å ta høyde for LSA-kodens normering for vekt av en person, samt utstyr og bekledning som brukes i yrkessammenheng, innfører Sjøfartsdirektoratet en sikkerhetsmargin som kommer til uttrykk ved avgrensningen på 3 personer.

I § 8 sjuende ledd bokstav c innføres en regel om plassering av flåter som speiler tilsvarende krav i ISO-standard 9650-1. Med mindre flåteplasseringen begrenses av sertifiseringen, skal en flåte ikke plasseres mer enn seks meter over vannlinjen i minst gunstige lastetilstand.

ISO-standard 9650-1 har ikke krav om oppdrift av flåten i pakket tilstand. Kravene i LSA-koden punkt 4.2.6.1 og testkravene i MSC.81(70) punkt 5.13 og 5.19 gjelder. Flåten skal også ha friflytarrangement etter LSA-koden punkt 4.1.6. Dersom flåten kan settes ut på begge sider av fartøyet er det tilstrekkelig med én flåte, jf. § 8 femte ledd.

I § 8 nytt åttende ledd, tidligere syvende ledd, er ordet «*bemannede*» slettet. Endringen er en konsekvens av endringene i § 1 bokstav d.

Til § 9

I § 9 tredje ledd er det gitt anledning også for passasjerskip i fartsområde 3 eller mindre å regne MOB-båt med i kapasiteten av redningsfarkoster. En tilsvarende mulighet framgikk av den opphevede forskrift 11. oktober 2004 nr. 1341 om redningsredskaper på passasjerskip.

SOLAS regel III/21.1.4.3 og regel III/31.1.3.3 åpner for at MOB-båt kan regnes som redningsfarkost. På bakgrunn av Sjøfartsdirektoratets sikkerhetsmessige vurderinger, er endringen som tillater at MOB-båt kan regnes som redningsfarkost harmonisert for lasteskip og

passasjerskip i fartsområde 3. Lasteskip kan derfor medregne MOB-båt som redningsfarkost i fartsområde 3, mot tidligere bare i fartsområde 2.

Til ny § 9a

Ny § 9a har krav om ombordstigningsstige og dødmannsknapp.

Bestemmelsene i ny § 9a første ledd er hentet fra Nordisk Båtstandard Y13, punkt 7.1. Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at kravet om ombordstigningsstige er hensiktsmessig, spesielt for skip med enmannsbesetning. Kravet er også i tråd med kravene i § 9 femte ledd d. Kravet gjøres gjeldende ikke senere enn 1. januar 2017.

Til ny § 10a

I ny § 10a unntas ro-ro passasjerskip sertifisert for fartsområde 2 og mindre fartsområde, for kravet om helikoptersone, jf. SOLAS regel III/28. Rettstilstanden som fulgte av nå opphevet forskrift 11. oktober 2004 nr. 1341 om redningsredskaper på passasjerskip blir dermed videreført.

Til § 11

§ 11 første og andre ledd er endret etter inspirasjon fra bestemmelser om antallet og plasseringen av livbøyer på mindre fiskefartøy. Tabellen i § 6 er også endret som en følge av disse endringene.

Til § 12

Nytt fjerde ledd i § 12 viderefører rettstilstanden etter nå opphevet forskrift 11. oktober 2004 nr. 1341 om redningsredskaper på passasjerskip. Med endringen som er fastsatt ved rundskrivet her, vil Sjøfartsdirektoratet gjøre det klart at kravet om redningsdrakt gjelder samtlige besetningsmedlemmer som er tildelt oppgaver når skipet må evakueres eller knyttet til bemanning av redningsfarkost/MES.

Endring i forskrift 22. desember 2014 nr. 1893 om sertifikater og tilsyn for norske skip og flyttbare innretninger (sertifikatforskriften)

Sjøfartsdirektoratet retter en skrivefeil i forskrift 22. desember 2014 nr. 1893 om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger Vedlegg I, § 50 (5). Vedlegg I inneholder overgangsregler for slep. Ordet «sjakter» skal erstattes med «sjakler».

Administrative og økonomiske konsekvenser

Endringene i §§ 1, 5, ny 5a, 6, 7 og 8 er delvis redaksjonelle og delvis presiseringer av gjeldende rett. Endringene innebærer ingen skjerpede krav og utløser derfor heller ingen økte kostnader verken for det offentlige eller næringen.

Endringene i §§ 6 og 7 som gjelder krav om linekastende apparat er en presisering av gjeldende rett og skal slik Sjøfartsdirektoratet vurderer kravet, ikke føre til økte kostnader for skip som har innrettet seg etter kravet. For mindre lasteskip vil det være tale om en besparelse, i og med at disse går fra fire liner og prosjektiler til to liner og prosjektiler.

Endringene i § 8 som gjelder redningsflåter på mindre lasteskip og som innebærer at visse redningsflåter kan være produsert etter ISO-standard 9650-1, er en lemping sammenlignet med gjeldende rett. Lempingen vil ikke føre til økte kostnader. Trolig er det her snarere tale om besparelser.

Endringene som er fastsatt i § 9 og som gjelder krav om ombordstigningsstige og dødmannsknapp, kan utløse innkjøpskostnader i størrelsesorden kr. 2,000 for

ombordstigningsstige og kr. 5,000 for dødmannsknapp. Montering og eventuell tilpasning av skrog kommer i tillegg.

Redningsdrakter til de av besetningen som har oppgaver i tilknytning til evakuering av skipet og for bemanning av redningsfarkoster/MES, kan tolkes som om kravene innebærer en skjerping av regelverket. Kravene er en videreføring av dagjeldende rett i nå opphevet forskrift 11. oktober 2004 nr. 1341 om redningsredskaper på passasjerskip. Sjøfartsdirektoratet legger derfor til grunn at i det store og hele er slike redningsdrakter allerede på plass. De økonomiske konsekvensene av endringene i § 12 fjerde ledd, vil derfor være små.

Totalt sett vurderer Sjøfartsdirektoratet nytten av tiltakene som endringene innebærer større enn kostnadene.

Olav Akselsen
sjøfartsdirektør

Bjørn Pedersen
avdelingsdirektør

Forskrift om endring av forskrift om redningsredskaper på skip og forskrift om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 14.10.2016 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 6, § 9, § 11, § 19, § 20, § 55, § 56, § 59 og § 60, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

I

I forskrift 1. juli 2014 nr. 1019 om redningsredskaper på skip gjøres følgende endringer:

§ 1 d skal lyde:

d) lektere som på grunn av sin operasjon har personell om bord utover operasjoner knyttet til fortøyning eller klargjøring til slep.

§ 5 første ledd skal lyde:

Skip sertifisert for 12 eller færre passasjerer skal i stedet for å oppfylle kravene til antall redningsredskaper i SOLAS kapittel III, minst ha om bord følgende antall redningsredskaper:

§ 5 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f) *et toveis, bærbart VHF-radiotelefontelefonapparat.*

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a Redningsredskaper på lasteskip med største lengde under 8 meter

Lasteskip med største lengde under 8 meter skal i stedet for å oppfylle kravene til antall redningsredskaper i SOLAS kapittel III, minst ha om bord følgende antall redningsredskaper:

- a) *redningsvest til alle om bord*
- b) *seks håndbluss*
- c) *en livbøye med redningsline på minst 30 meter*
- d) *dødmannsknapp, som i tilfelle kantring eller fører faller over bord stopper fremdriften på skipet*
- e) *en innretning som gjør det mulig å plukke opp en hjelpeløs person fra vannet*
- f) *et toveis, bærbart VHF-radiotelefontelefonapparat*

§ 6 skal lyde:

Lasteskip med største lengde 8 meter eller mer, men med bruttotonnasje under 500, og lektere skal i stedet for å oppfylle kravene til antall redningsredskaper i SOLAS kapittel III, minst ha om bord følgende antall redningsredskaper:

Utstyr	Bruttotonnasje og lengdeparametre	Lasteskip i fartsområde 1 og 2	Lasteskip i fartsområde 3 til liten kystfart	Lasteskip i utenriksfart	Lektere
Redningsfarkoster		2 x plass til det totale antallet personer om bord, <i>jf. § 8 femte ledd.</i>	2 x plass til det totale antallet personer om bord		1 x plass til det totale antallet personer om bord <i>jf. § 8</i>
Redningsdrakter		1 x det totale antallet personer om bord			
Redningsvester		1,5 x det totale antallet personer om bord			
Redningsvester for barn		alle barn om bord (<i>jf. § 12 andre ledd</i>)			
Livbøyer	<i>skip < 15 meter største lengde</i>	2			
	<i>skip < 300BT ≥ 15 meter største lengde</i>	3			
	<i>300BT ≤ skip < 500BT</i>	5			
MOB-båt	<i>300BT ≤ skip < 500BT eller lengde (L) 30 meter eller over</i>	1			Se § 9
Linekastende apparat	<i>skip < 15 meter største lengde</i>		To prosjektiler med to liner		
	<i>15 meter største lengde ≤ skip < 100BT</i>		Fire prosjektiler med fire liner, <i>jf. SOLAS III/18</i>		
	<i>100BT ≤ skip < 500BT</i>	Fire prosjektiler med fire liner, <i>jf. SOLAS III/18</i>			
Fallskjermlys (nødraketter)		3	6		
Håndbluss		3	6		
SARD	<i>skip < 100BT</i>		1		
	<i>100BT ≤ skip < 500BT</i>		1		
Toveis håndholdt VHF	<i>skip < 500BT</i>		2		

§ 7 skal lyde:

Passasjerskip i innenriksfart skal i stedet for å oppfylle kravene til antall redningsredskaper i SOLAS kapittel III, minst ha om bord følgende antall redningsredskaper:

Utstyr	Meter	Passasjerskip i fartsområde 2 og mindre		Passasjerskip i fartsområde 3, 4 og liten kystfart	
		skip < 250	250 ≤ skip	skip < 250	250 ≤ skip
Antall personer ombord (N)		skip < 250	250 ≤ skip	skip < 250	250 ≤ skip
Redningsfarkoster		1,1 x N			
MOB-båt: skip med lengde (L)	≥24	1			
(MES) Marine evakueringsystem		Jf. § 10			
Redningsdrakter eller beskyttelsesdrakt		Jf. § 12			
Termisk redningsvest eller termisk drakt kombinert med redningsvest		1,05 N			
Termisk redningsvest eller termisk drakt kombinert med redningsvest for barn		0,1 x ombordværende passasjerer <i>eller det større antallet redningsvester som kreves for det faktiske antallet barn</i> jf. § 12 andre ledd			
Termisk redningsvest eller termisk drakt kombinert med redningsvest for spedbarn		0,025 x ombordværende passasjerer jf. § 12 andre ledd			
Livbøyer: skip med største lengde:	≥ 15	4	8	4	8
	< 15	2			
Linekastende apparat - gjelder for skip med fartsområde 4 og liten kystfart.		-		Fire prosjektiler med fire liner, jf. SOLAS III/18	
Fallskjermlys (nødraketter)		3		12	
SARD - gjelder for skip med fartsområde 2 og større		1			
Toveis håndholdt VHF - gjelder for skip med fartsområde 1 og større		2	3	2	3

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Passasjerskip *i utenriksfart uansett byggeår* skal føre redningsfarkoster i samsvar med kravene i SOLAS regel III/21.

§ 8 sjuende ledd skal lyde:

Lasteskip med største lengde mellom 8 og 15 meter, som går i innenriksfart og som ikke har flere enn tre personer om bord, kan ha redningsflåter uten rattmerke når hver redningsflåte er

- a) beregnet for minst fire personer
- b) produsert etter ISO-standard 9650-1 (Group A)
- c) plassert i samsvar med produsentens anbefalinger, men ikke mer enn seks meter over vannlinjen i minst gunstige lastetilstand
- d) arrangert med friflyt-arrangement i samsvar med LSA-kodens (Res.MSC.48(66) og MSC.81(70)) regel 4.1.6
- e) i samsvar med LSA-kodens krav til oppdrift for flåter som er stuet med et friflyt-arrangement.

§ 8 sjuende ledd blir nytt åttende ledd som skal lyde:

Lektere i fartsområde 3 eller større, skal utstyres med minst en oppblåsbar redningsflåte med tilstrekkelig kapasitet til å ta opp alle om bord. Lektere i fartsområde 1 og 2 skal utstyres med en CE-merket motordrevet lettboat som minst tilfredsstillende konstruksjonskategori C, eller en redningsflåte som kan oppta minst det totale antallet personer om bord. For lektere som fører brennbar flytende last, fastsetter Sjøfartsdirektoratet krav i hvert enkelt tilfelle, avhengig av lekterens bemanning, fartsområde, konstruksjon og operasjonelle forhold.

§ 9 tredje ledd skal lyde:

På lasteskip og passasjerskip sertifisert for fartsområde 3 og mindre, kan MOB-båt regnes med i kapasiteten av redningsfarkoster, jf. §§ 6, 7 og 8 sjette ledd.

Ny § 9a skal lyde:

§ 9a. Redningsstige og dødmannsknapp

Skip hvor bare en person har sitt arbeid om bord skal senest fra 1. januar 2017 ha fastmontert redningsstige med nederste trinn minst 300 mm under vannlinjen ved 10 % ballastkondisjon. Redningsstigen skal være klar for øyeblikkelig bruk og dimensjonert for en statisk belastning på minimum 200 kg. Sammenrullbar redningsstige anses ikke som fast montert. Dersom den fastmonterte stigen er hengslet, skal stigen enkelt kunne utløses av person som ligger i vannet.

Lasteskip hvor bare en person har sitt arbeid om bord, skal senest 1. januar 2017 ha dødmannsknapp i samsvar med § 5a bokstav d.

Ny § 10a skal lyde:

§ 10a unntak fra krav om landings- og evakueringsområder for helikopter

Ro-ro passasjerskip sertifisert for fartsområde 2 og mindre, unntas kravet i SOLAS III/28.

§ 11 skal lyde:

På lasteskip med bruttotonnasje under 300, som skal ha mer enn en livbøye, skal det være minst en livbøye på hver side av skipet. En av livbøyene skal ha redningsline på minst 30 meter og en av de andre livbøyene skal være utstyrt med selvtennende røyksignal og selvtennende lys. Øvrige livbøyer skal være utstyrt med selvtennende lys, men uten line.

På lasteskip med største lengde 8 meter eller mer, men under 15 meter, og på passasjerskip med største lengde under 15 meter, skal det være en livbøye på hver side av skipet. Den ene livbøyen skal være utstyrt med flytende redningsline på minst 30 meter, og den andre med selvtennende lys og uten redningsline.

Nytt § 12 fjerde ledd skal lyde:

Alle passasjerskip skal ha redningsdrakt eller beskyttelsesdrakt til alle besetningsmedlemmer som har oppgaver knyttet til redningsfarkost eller marine evakueringsystemer. Drakten skal være av en type som har avtagbare hansker eller hansker som ikke er til hinder for å utføre nødvendig arbeide og betjene nødvendig utstyr i en nødssituasjon.

II

I forskrift 22. desember 2014 nr. 1893 om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger gjøres følgende endringer:

I Vedlegg I, § 50 (5) endres ordet «sjakter» til «sjakler».

III

Forskriften trer i kraft 17. oktober 2016.